

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2023 m. balandžio 14 d.
(OR. en)

8304/23

**POLCOM 64
SERVICES 12
COASI 77
TELECOM 100
DATAPROTECT 99**

PRIDEDAMAS PRANEŠIMAS

nuo:	Europos Komisijos generalinės sekretorės, kurios vardu pasirašo direktorė Martine DEPREZ
gavimo data:	2023 m. balandžio 14 d.
kam:	Europos Sąjungos Tarybos generalinei sekretorei Thérèse BLANCHET
Komisijos dok. Nr.:	COM(2023) 230 final
Dalykas:	Rekomendacija dėl TARYBOS SPRENDIMO, kuriuo suteikiami įgaliojimai pradėti derybas su Korėjos Respublika ir Singapūru dėl skaitmeninės prekybos nuostatų

Delegacijoms pridedamas dokumentas COM(2023) 230 final.

Pridedama: COM(2023) 230 final

EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2023 04 14
COM(2023) 230 final

Rekomendacija

TARYBOS SPRENDIMAS

**kuriuo suteikiami įgaliojimai pradėti derybas su Korėjos Respublika ir Singapūru dėl
skaitmeninės prekybos nuostatų**

{SWD(2023) 85 final}

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

• Pasiūlymo pagrindimas ir tikslai

Dėl ekonomikos skaitmenizacijos keičiasi tarptautinės prekybos mastas, aprėptis ir greitis. Įmonėms suteikiama galimybių pasiekti daugiau klientų visame pasaulyje ir parduoti jiems prekių ir paslaugų, taip pat smarkiai padidėja vartotojų pasirinkimas. Be to, įmonės gali įveikti augimo kliūtis, pasinaudodamos naujomis ir novatoriškomis skaitmeninėmis priemonėmis. Šios galimybės ypač naudingos mažosioms ir vidutinėms įmonėms (MVI) ir jos gali geriau integruotis į pasaulines vertės grandines.

Prekyba prekėmis ir paslaugomis elektroninėmis priemonėmis (toliau – skaitmeninė prekyba¹) – visame pasaulyje vis svarbesnė. Ji apima ir fizinę prekių bei paslaugų, kurias galima įsigyti skaitmeniniu būdu, pristatymą (pvz., knyga nusiperkama naudojantis interneto platforma), ir skaitmeninių prekių bei paslaugų (pvz., programinės įrangos, e. knygų ar duomenų srautų) pristatymą, tiek įmonėms sudarant tarpusavio sandorius, tiek sandorius su vartotojais. Apskaičiuota, kad 2019 m. pasaulinė e. prekybos vertė pasiekė 22 trl. EUR, t. y. 4 proc. daugiau nei 2018 m., ir sudarė apie 30 proc. pasaulinio bendrojo vidaus produkto (BVP)².

Taikant esamas tarptautinės prekybos taisykles ne visada atsižvelgiama į specifinį skaitmeninės prekybos pobūdį ir dėl to įmonėms kyla netikrumas dėl taisyklių, kurios turės įtakos jų veiklai ir investicijoms trečiojoje šalyje, o klientams – dėl taisyklių, kurios bus taikomos jų sandoriams. Priimama vis daugiau nacionalinių skaitmeninę ekonomiką reglamentuojančių taisyklių ir dėl jų skaitmeninei prekybai gali kilti nepagrįstų kliūčių. Siekdamos padidinti teisinį tikrumą įmonėms ir palengvinti skaitmeninę prekybą, įvairios pasaulio šalys ėmėsi veiksmų skaitmeninės prekybos taisyklėms nustatyti. 2019 m. Pasaulio prekybos organizacijos (PPO) narės pradėjo keliašales derybas dėl e. prekybos³. Pastaraisiais metais taip pat parengiama vis daugiau regioninių ir dvišalių susitarimų dėl skaitmeninės prekybos⁴. ES iki šiol nėra dalyvavusi dvišalėse sektorių derybose dėl skaitmeninių prekybos susitarimų, tačiau yra sudariusi laisvosios prekybos susitarimus, į kuriuos įtrauktos išsamios skaitmeninės prekybos taisyklės (su Jungtine Karalyste, Čile ir Naująja Zelandija)⁵.

2021 m. rugsėjo mėn. ES strategijoje dėl bendradarbiavimo Indijos ir Ramiojo vandenynų regione Komisija ir vyriausiasis įgaliotinis užsienio reikalams ir saugumo politikai paskelbė apie ketinimą įforminti skaitmeninę partnerystę su kai kuriais svarbiais ES partneriais regione,

¹ Tarptautiniu mastu dažnai taip pat vartojamas terminas „e. prekyba“.

² Jungtinių Tautų prekybos ir plėtros konferencija (UNCTAD), *Estimates of global e-commerce 2019 and preliminary assessment of Covid-19 Impact on online retail 2020* (2019 m. pasaulinės e. prekybos įverčiai ir preliminarus COVID-19 poveikio mažmeninei prekybai internete 2020 m. vertinimas), 2021 m. gegužės mėn., www.unctad.org; 26,7 trl. JAV dolerių (vidutinis valiutos kursas 2019 m. – 1,2093 USD/EUR).

³ 2019 m. sausio 25 d. Bendras pareiškimas dėl elektroninės prekybos, [WT/L/1056](https://www.wto.org/press/pr/2019/pr190125.htm).

⁴ 2020 m. birželio mėn. Singapūras, Čilė ir Naujoji Zelandija pasirašė Skaitmeninės ekonomikos partnerystės susitarimą (SEPS) su Čile ir Naująja Zelandija. Korėja pateikė prašymą prisijungti prie SEPS 2021 m. rugsėjo mėn., Kinija – 2021 m. spalio mėn., o Kanada – 2022 m. gegužės mėn. Taip pat žr., pvz., Singapūro ir Australijos skaitmeninės ekonomikos susitarimą (įsigaliojo 2020 m. gruodžio mėn.), Singapūro ir JK skaitmeninės ekonomikos susitarimą (įsigaliojo 2022 m. birželio mėn.) ir Singapūro ir Korėjos skaitmeninės partnerystės susitarimą (pasirašytas 2022 m. lapkričio 21 d.).

⁵ Europos Sąjungos bei Europos atominės energijos bendrijos ir Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės prekybos ir bendradarbiavimo susitarimas (OL L 149, 2021 4 30, p. 10–2539); Europos Komisija, ES ir Čilė: susitarimo tekstas, <https://policy.trade.ec.europa.eu>, Europos Komisija, ES ir Naujoji Zelandija: susitarimo tekstas, <https://policy.trade.ec.europa.eu/>.

visų pirma, be kita ko, su Singapūru ir Korėjos Respublika. 2022 m. lapkričio 28 d. ES užmezgė skaitmeninę partnerystę su Korėjos Respublika, o 2023 m. vasario 1 d. – su Singapūru. Prekyba yra svarbus šių partnerystės aspektas, o vienas svarbiausių tikslų – įgyvendinti skaitmeninės prekybos principus. Skaitmeninės prekybos principai yra neprivalomi, tačiau turi didelę politinę vertę, nes atspindi bendrą sutarimą dėl svarbiausių skaitmeninės prekybos klausimų. 2022 m. lapkričio 30 d. ES pasirašė dokumentą dėl skaitmeninės prekybos principų su Korėjos Respublika, o 2023 m. sausio 31 d. – su Singapūru. Pasirašyti dokumentai dėl skaitmeninės prekybos principų įrodė, kad abiejų šių šalių požiūris į skaitmeninę prekybą labai panašus į ES.

Dvišaliai ES prekybos santykiai su Korėjos Respublika ir Singapūru jau liberalizuoti ir sustiprinti pagal laisvosios prekybos susitarimus (LPS), kuriuos ES ir Korėjos Respublika sudarė 2011 m., o ES ir Singapūras – 2019 m.⁶ Šie laisvosios prekybos susitarimai yra visapusiški ir juose numatyti esminiai šalių įsipareigojimai dėl prekybos prekėmis ir paslaugomis, tačiau juose nenumatytos išsamios skaitmeninės prekybos taisyklės, nes derėdamasi dėl šių LPS ES nepasiūlė tokių taisyklių savo derybų partneriams. Nuo tada ES parengė papildomų skaitmeninės prekybos taisyklių, taikomų jos dvišaliams santykiams su keliais prekybos partneriais, įskaitant Jungtinę Karalystę, Čilę ir Naująją Zelandiją.

Korėjos Respublika ir Singapūras yra svarbios ES partnerės Indijos ir Ramiojo vandenynų regione. Dar vienas pagrindas tvirtesniai ekonominiam ir politiniam bendradarbiavimui – 2010 m. ES ir Korėjos Respublikos pagrindų susitarimas, kuriuo sukurama strateginė partnerystė⁷. Su Korėjos Respublika ir Singapūru ES sieja gilūs ir dinamiški ekonominiai santykiai. Pagal ES ir Singapūro LPS ir investicijų apsaugos susitarimą Singapūras tapo didžiausiu ES prekybos ir investicijų partneriu Pietryčių Azijoje. 2021 m. Singapūro bendrasis vidaus produktas (BVP) vienam gyventojui buvo vienuoliktas pagal dydį pasaulyje, o 2020 m. Pasaulio ekonomikos forumo (PEF) pasaulio konkurencingumo ataskaitoje jis buvo šeštas pagal IRT įsisavinimą ir skaitmeninius įgūdžius⁸. 2020 m. metinės ES ir Singapūro prekybos prekėmis ir paslaugomis vertė siekė daugiau kaip 90 mlrd. EUR. Singapūras yra viena iš atviriausių ir labiausiai skaitmenizuotų ekonomikų pasaulyje. Pietų Korėja taip pat yra svarbi ES partnerė Indijos ir Ramiojo vandenynų regione. Nuo XX a. septintojo dešimtmečio jos ekonomika sparčiai auga ir 2021 m. pagal BVP ji pasiekė dešimtą vietą pasaulyje. Pagal IRT įsisavinimą 2020 m. PEF pasaulio konkurencingumo ataskaitoje ji užima pirmą vietą, o skaitmeninių įgūdžių srityje yra dešimta⁹. 2020 m. metinės ES ir Korėjos prekybos prekėmis ir paslaugomis vertė siekė daugiau kaip 120 mlrd. EUR. Susiderėjus su Singapūru ir Korėjos Respublika dėl skaitmeninės prekybos taisyklių galėtų atsiverti daug naujų galimybių ES įmonėms ir vartotojams. ES įmonėms, visų pirma labai mažoms, mažosioms ir vidutinėms, bus lengviau veikti šiose šalyse ir sustiprės ES vartotojų pasitikėjimas internetine aplinka.

- **Suderinamumas su toje pačioje politikos srityje galiojančiomis nuostatomis**

Iniciatyva pagrįsta Europos Sąjungos sutartimi (toliau – ES sutartis), kurioje įtvirtinta, kad ES turėtų skatinti „visų šalių integraciją į pasaulio ekonomiką, įskaitant laipsnišką tarptautinės prekybos apribojimų panaikinimą“.

⁶ Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Korėjos Respublikos laisvosios prekybos susitarimas (OL L 127, 2011 5 14, p. 1–1426); Europos Sąjungos ir Singapūro Respublikos laisvosios prekybos susitarimas (OL L 294, 2019 11 14, p. 3–755).

⁷ Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Korėjos Respublikos pagrindų susitarimas (OL L 020, 2013 1 13, p. 2–24).

⁸ Pasaulio ekonomikos forumas (PEF), 2020 m. Pasaulio konkurencingumo ataskaita, www.weforum.org.

⁹ *Ibid.*

Ji taip pat pagrįsta 2021 m. rugsėjo mėn. ES strategija dėl bendradarbiavimo Indijos ir Ramiojo vandenynų regione, kurioje pripažįstama, kad šis regionas yra vienas iš skaitmeninės ekonomikos lyderių, ir siūloma užmegzti skaitmeninę partnerystę su Korėjos Respublika, Singapūru ir Japonija¹⁰.

Iniciatyva dera su 2021 m. vasario mėn. Komisijos atlikta prekybos politikos peržiūra, kurioje nurodomas ketinimas stiprinti dvišalį bendradarbiavimą ir išnagrinėti tvirtesnių bendradarbiavimo su bendraminčiais partneriais sistemų galimybes dėl su prekyba susijusių skaitmeninių klausimų ir stiprinti dialogą reguliavimo klausimais su tokiais partneriais¹¹.

Ji dera su LPS, kuriais jau sustiprinti ir liberalizuoti dvišaliai Europos Sąjungos ir Korėjos Respublikos bei Europos Sąjungos ir Singapūro prekybos santykiai, tačiau kuriuose nenumatytos išsamios skaitmeninės prekybos taisyklės.

Pasiūlymas dera su skaitmeninės partnerystės ir skaitmeninės prekybos su Korėjos Respublika ir Singapūru principais, įrodančiais, kad šių šalių ir ES požiūris į skaitmeninę prekybą labai panašus, ir jais grindžiamas. Iniciatyva neribojamas esamas ar būsimas ES ir šių šalių bendradarbiavimas įgyvendinant skaitmenines partnerystes.

Iniciatyvoje atsižvelgiama į iki šiol PPO narių vykdomose derybose dėl elektroninės prekybos padarytą pažangą.

ES derybose dėl laisvosios prekybos sistemai siūlo plataus užmojo skaitmeninės prekybos reguliavimo nuostatas. Siūlomi derybiniai nurodymai grindžiami tuo pačiu požiūriu, kurio laikosi ES derybose dėl LPS, įskaitant pastarąjį kartą derantis su Jungtine Karalyste dėl ES ir JK prekybos ir bendradarbiavimo susitarimo, su Čile – dėl ES ir Čilės pažangaus pagrindų susitarimo ir su Naująja Zelandija – dėl ES ir Naujosios Zelandijos LPS.

- **Suderinamumas su kitomis Sąjungos politikos sritimis**

Derybiniuose nurodymuose siūlomos nuostatos pagrįstos skaitmeninės prekybos srities ES vidaus rinkos teisės aktais ir visiškai juos atitinka. Siūlomais derybiniais nurodymais taip pat patvirtinama, kad visos taisyklės ar įsipareigojimai, su kuriais ES sutinka, turėtų atitikti ES teisinę sistemą ir jais turėtų būti išsaugota politinė laisvė, reikalinga ES skaitmeninei strategijai įgyvendinti.

Siūlomi derybiniai nurodymai dera su Europos deklaracija dėl skaitmeninių teisių ir principų, kurią 2022 m. gruodžio 15 d. pasirašė Europos Parlamentas, Taryba ir Europos Komisija ir kurią ES siekia populiarinti palaikydama tarptautinius prekybos santykius¹².

2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI

- **Teisinis pagrindas**

SESV 218 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad Komisija teikia rekomendacijas Tarybai, o ši priima sprendimą, kuriuo įgalioja pradėti derybas ir kuriuo skiriamas Sąjungos derybininkas. Pagal SESV 218 straipsnio 4 dalį Taryba gali duoti nurodymus derybininkui ir paskirti specialų komitetą, su kuriuo privaloma konsultuotis vedant derybas.

¹⁰ JOIN(2021) 24 *final*, 2021 9 16.

¹¹ COM(2021) 66 *final*, 2021 2 18.

¹² Europos deklaracija dėl skaitmeninio dešimtmečio skaitmeninių teisių ir principų 2023/C 23/01, OL C 23, 2023 1 23, p. 1–7.

- **Subsidiarumo principas (neišimtinės kompetencijos atveju)**

Pagal ES sutarties 5 straipsnio 3 dalį subsidiarumo principas netaikomas srityse, kuriose ES turi išimtinę kompetenciją. Pagal SESV 3 straipsnį bendra prekybos politika priklauso išimtinai Sąjungos kompetencijai.

- **Proporcingumo principas**

Šia iniciatyva neviršijama to, kas būtina nustatytiems politikos tikslams pasiekti.

- **Priemonės pasirinkimas**

Komisijos rekomendacija dėl Tarybos sprendimo, kuriuo suteikiami įgaliojimai pradėti derybas, atitinka SESV 218 straipsnio 3 dalį, kuria nustatyta, kad Komisija teikia rekomendacijas Tarybai, o ši priima sprendimą, kuriuo įgalioja pradėti derybas.

3. **EX POST VERTINIMO, KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI**

- **Galiojančių teisės aktų *ex post* vertinimas / tinkamumo patikrinimas**

Netaikoma.

- **Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis**

Su suinteresuotosiomis šalimis buvo konsultuotasi skaitmeninės prekybos klausimais, rengiant skaitmenines partnerystes ir skaitmeninės prekybos principus ir dėl jų derantis su Korėjos Respublika ir Singapūru.

Tolesnės viešos konsultacijos dėl šios iniciatyvos nebuvo būtinos, nes pagrindiniai principai, kuriais grindžiamos siūlomos derybos, jau įtraukti į skaitmeninės prekybos su Korėjos Respublika ir Singapūru principus ir pakartoja nuostatas, kurias ES yra įtraukusi į galiojančius laisvosios prekybos susitarimus su Jungtine Karalyste, Čile ir Naująja Zelandija ir kurių ji taip pat laikosi derybose dėl e. prekybos PPO. Kiti svarbūs elementai, kurių gali kilti derybų metu, nėra iš anksto žinomi.

Komisija reguliariai konsultuojasi su suinteresuotosiomis šalimis, *inter alia*, palaikydama dialogą su pilietine visuomene¹³.

- **Tiriamųjų duomenų rinkimas ir naudojimas**

Netaikoma.

- **Poveikio vertinimas**

Poveikio vertinimas nebuvo atliktas, nes įvertinti ekonominį iniciatyvos poveikį, palyginti su esama padėtimi, ypač sunku, atsižvelgiant į tai, kad numatomos skaitmeninės prekybos taisyklės palengvins dvišalius prekybos santykius, kurie jau liberalizuoti ir sustiprinti galiojančiais LPS su Korėjos Respublika ir Singapūru. Į šiuos LPS jau įtrauktos išsamios nuostatos dėl patekimo į prekybos tiek prekėmis, tiek paslaugomis rinkas, todėl pagrindinis iniciatyvos poveikis bus susijęs su papildomu teisiniu tikrumu skaitmeninės prekybos subjektams liberalizuotuose sektoriuose. Be to, ES turi mažai pasirinkimo galimybių, nes deryboms numatytos nuostatos labai panašios į tas, kurios jau įtrauktos į ES ir Jungtinės

¹³ Europos Komisija, ES susitikimai su pilietine visuomene prekybos klausimais, <http://trade.ec.europa.eu/>.

Karalystės, ES ir Čilės bei ES ir Naujosios Zelandijos sudarytus LPS, taip pat į tas, kurių ES laikosi keliašalėse derybose dėl skaitmeninės prekybos PPO. Bet kokie papildomi svarbūs pasiūlymai, kuriuos gali pateikti kitos šalys, negali būti nustatyti ir įvertinti *ex ante*. Prie iniciatyvos pridedamas tarnybų darbinis dokumentas, kuriame aprašomos aplinkybės, kuriomis vyks derybos, pabrėžiant didėjančią skaitmeninės prekybos svarbą ir viso pasaulio šalių pastangas parengti tarptautines šios srities taisykles. Jame taip pat pateikiami įvairūs požiūriai į skaitmeninės prekybos taisykles, kurių laikosi Europos Sąjunga, Korėjos Respublika ir Singapūras.

- **Reglamentavimo tinkamumas ir supaprastinimas**

Netaikoma.

- **Pagrindinės teisės**

Šia iniciatyva visapusiškai laikomasi Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos, visų pirma jos 8 straipsnio dėl asmens duomenų apsaugos.

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Ši iniciatyva poveikio biudžetui neturi.

5. KITI ELEMENTAI

- **Įgyvendinimo planai ir stebėseną, vertinimas ir ataskaitų teikimo tvarka**

Numatoma, kad derybos bus baigtos 2024 m.

- **Aiškinamieji dokumentai (direktyvoms)**

Netaikoma.

- **Išsamus konkrečių pasiūlymo nuostatų paaiškinimas**

Šiomis nuostatomis siekiama rekomenduoti Tarybai priimti sprendimą, kuriuo suteikiami įgaliojimai pradėti derybas, ir paskirti Sąjungos derybininką. Taryba gali duoti nurodymų derybininkui.

TARYBOS SPRENDIMAS

kuriuo suteikiami įgaliojimai pradėti derybas su Korėjos Respublika ir Singapūru dėl skaitmeninės prekybos nuostatų

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 218 straipsnio 3 ir 4 dalis,

atsižvelgdama į Europos Komisijos rekomendaciją,

kadangi:

- (1) Europos Sąjungą sieja gilūs ir dinamiški ekonominiai santykiai su Korėjos Respublika ir Singapūru. Korėjos Respublika ir Singapūras yra artimi strateginiai Europos Sąjungos partneriai Indijos ir Ramiojo vandenynų regione ir svarbūs mūsų prekybos partneriai Azijoje. Nuo 2011 m. Europos Sąjunga taiko laisvosios prekybos susitarimą su Korėjos Respublika, o nuo 2019 m. – laisvosios prekybos susitarimą su Singapūru. Šiuose laisvosios prekybos susitarimuose numatyti esminiai Šalių įsipareigojimai dėl prekybos prekėmis ir paslaugomis, tačiau juose nėra išsamių skaitmeninės prekybos taisyklių;
- (2) laikydamasi 2021 m. rugsėjo mėn. Europos Sąjungos strategijos dėl Indijos ir Ramiojo vandenynų regiono, Europos Sąjunga ėmėsi veiksmų glaudesniai bendradarbiavimui su Korėjos Respublika ir Singapūru skaitmeninės prekybos srityje pasiekti. 2022 m. lapkričio 28 d. Europos Sąjunga ir Korėjos Respublika sudarė skaitmeninę partnerystę ir 2022 m. lapkričio 30 d. pagal ją susitarė dėl neprivalomų skaitmeninės prekybos principų. 2023 m. vasario 1 d. Europos Sąjunga ir Singapūras sudarė skaitmeninę partnerystę, o 2023 m. sausio 31 d. susitarė dėl neprivalomų skaitmeninės prekybos principų;
- (3) skaitmeninės prekybos principai, dėl kurių susitarta su Korėjos Respublika ir Singapūru, įrodo, kad šių šalių požiūris į skaitmeninę prekybą labai panašus į Europos Sąjungos požiūrį;
- (4) Europos Sąjunga yra susitarusi dėl skaitmeninės prekybos taisyklių, vykdydama ne vienas dvišales derybas dėl laisvosios prekybos susitarimų su trečiosiomis šalimis. Europos Sąjunga taip pat dalyvauja keliose derybose, į kurias įtrauktas skaitmeninės prekybos taisyklių klausimas, ir šiuo metu PPO vykstančiose derybose dėl elektroninės prekybos. Todėl tikslinga įgalinti Komisiją pradėti derybas dėl privalomų skaitmeninės prekybos principų, kurie dera su šiais susitarimais ir kuriais siekiama tų pačių tikslų, kuriuos Europos Sąjunga ketina pasiekti šiuo metu vykstančiose derybose,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Komisija įgaliojama Sąjungos vardu vesti derybas su Korėjos Respublika ir Singapūru dėl skaitmeninės prekybos nuostatų.

2 straipsnis

Komisijai skirti derybiniai nurodymai dėl derybų su Korėjos Respublika ir Singapūru dėl skaitmeninės prekybos nuostatų išdėstyti sprendimo papildyme.

3 straipsnis

Derybos vedamos konsultuojantis su [specialaus komiteto pavadinimas, kurį įrašo Taryba].

4 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Komisijai.

Priimta Briuselyje

*Tarybos vardu
Pirmininkas / Pirmininkė*